

Sygn. akt X U 209/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2017r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu Wydział X Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Szajner

Protokolant: Monika Biegańska

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2017r. we Wrocławiu

sprawy z odwołania A. Ż.

od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności w województwie (...)

z dnia 19.01.2015r . **znak:** (...). (...)

w sprawie A. Ż.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi d/s Orzekania o Niepełnosprawności w województwie (...)

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca A. Ż. wniósł **odwołanie** od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. z dnia 19 stycznia 2015 r., znak (...). (...), utrzymującego w mocy orzeczenie organu I instancji odmawiające zaliczenia wnioskodawcy do wyższego niż umiarkowany stopnia niepełnosprawności i domagał się jej zmiany poprzez nadanie mu umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe z ogólnego stanu zdrowia.

W uzasadnieniu odwołania, wnioskodawca podniósł, iż przy rozpatrywaniu i ocenie stanu jego zdrowia zespoły orzekające o niepełnosprawności wzięły pod uwagę tylko stan naruszenia sprawności ruchowej natomiast pominęły inne schorzenia. Z uwagi na schorzenia okulistyczne, kręgosłupa, nadciśnienie tętnicze, astmę oskrzelową, niedosłuch oraz cukrzycę, odwołujący się wniósł o orzeczenie stopnia umiarkowanego na stałe na ogólny stan zdrowia.

W odpowiedzi na odwołanie, organ – Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W., wniósł o jego oddalenie, z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy zarzucił, iż skład orzekający stwierdził, że werdykt organu I instancji jest zgodny z obowiązującymi w tej materii przepisami prawa, wobec tego podtrzymał dotychczasowe rozstrzygnięcie. Stopień sprawności organizmu wnioskodawcy w świetle obowiązujących przepisów prawa, nie daje podstaw do zaliczenia do znacznego stopnia niepełnosprawności.

W myśl definicji ustawowej dla ustalenia niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym niezbędne jest stwierdzenie u danej osoby naruszenia sprawności organizmu oraz 1) niezdolności do pracy lub zdolności do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej, albo 2) konieczności czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Biorąc pod uwagę dokumentację medyczną sprawy oraz ustalenia będące wynikiem bezpośredniego badania, wymogi ustawowe nie zostały spełnione, a odwołanie wnioskodawcy co do punktu II orzeczenia dotyczącego przyczyny niepełnosprawności oraz punktu III dotyczącego okresu na jaki orzeczono ustalony stopień niepełnosprawności nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. Ż. urodził się (...)

W orzeczeniu z dnia 11 września 2014 r., Powiatowy Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności we W. postanowił zaliczyć wnioskodawcę do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (symbol przyczyny 05-R) do dnia 30 września 2018 r., przyjmując, iż daty powstania niepełnosprawności nie da się ustalić a ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 30.07.2014 r.

W dniu 29 września 2014 r. wnioskodawca złożył odwołanie od powyższego orzeczenia organu I instancji.

Po rozpatrzeniu odwołania i poddaniu badaniom lekarskim, Wojewódzki Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W., orzeczeniem z dnia 19 stycznia 2015 r., utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie organu I instancji.

Dowód: akta orzecznicze wnioskodawcy (załącznik).

Z punktu widzenia schorzeń diabetologicznych brak jest podstaw do uznania wnioskodawcy jako osoby kwalifikującej się do jakiegokolwiek stopnia niepełnosprawności. U wnioskodawcy rozpoznano cukrzycę typu 2 bez powikłań swoistych związaną z otyłością w fazie wstępnej, chorobę nadciśnieniową, hiperlipidemię, astmę oskrzelową, niedosłuch typu mieszanego.

W zakresie schorzeń neurologiczno-reumatologiczno- ortopedycznych u wnioskodawcy rozpoznano zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa bez objawów podrażnienia bądź uszkodzenia rdzenia kręgowego, zeszywniające zapalenia stawów kręgosłupa, uogólniona samoistna hiperostoza szkieletu, zespół bolesnego barku lewego, skazę moczanową.

Stan zdrowia ubezpieczonego w powyższym zakresie uzasadnia zaliczenie go do stopnia umiarkowanego (symbol 05-R) do 30.09.2018 r. Nie spełnia kryteriów uznania go za osobę o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasadne było wydanie orzeczenia czasowego- wnioskodawca wymaga podjęcia leczenia reumatologicznego i diagnostyki co może przynieść poprawę stanu narządu ruchu.

W zakresie schorzeń okulistycznych u wnioskodawcy rozpoznano zwyrodnienie płamki oka lewego, druzy płamki oka prawego, starczowzroczność. Ubezpieczony od wielu lat choruje okulistycznie; nastąpiło znaczne obniżenie ostrości wzroku w oku lewym. Ostrość wzroku w oku prawym pozostaje na prawidłowym poziomie do dali i bliży a kolejne badania nie wykazały progresji zmian chorobowych. W przypadku tej kategorii schorzeń można przyjąć naruszenie okulistycznej sprawności organizmu w stopniu lekkim okresowo do 30.09.2018 r. Brak podstaw do przyjęcia wyższego niż lekki stopnia niepełnosprawności.

Dowody: opinia biegłego lekarza diabetologa z 26.05.2015 r. (k.8-9), opinia uzupełniająca z 22.11.2016 r. (k.63);

opinia biegłego lekarza reumatologa z 10.10.2015 r. (k.32-34);

opinia biegłych lekarzy neurologa oraz chirurga-ortopedy z 24.08.2015 r. (k.21);

opinia biegłego lekarza okulisty z 29.04.2016 r. (k.48-49);

dokumentacja medyczna wnioskodawcy (koperta k.47).

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Odwołanie jako bezzasadne, nie zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca żądał zmiany orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. z dnia 17 grudnia 2015 r. przez zaliczenie jej do grupy osób niepełnosprawnych w stopniu co najmniej umiarkowanym jak również zmiany orzeczenia co do punktu II orzeczenia dotyczącego przyczyny niepełnosprawności (poprzez dodanie ogólnego stanu zdrowia) oraz punktu III dotyczącego okresu na jaki orzeczono ustalony stopień niepełnosprawności (poprzez ustalenia przyznanego stopnia niepełnosprawności na stałe).

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2011 r., nr 12, poz. 721 ze zm.) rozróżnia trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. W myśl art. 4 ust. 3 w/w artykułu, do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaka wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Z kolei art. 4 ust. 2 ustawy do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Natomiast zgodnie z art.4 ust. 1 cytowanej ustawy do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zatem zaliczenie do któregośkolwiek stopnia niepełnosprawności wymaga spełnienia przesłanek warunkujących jego otrzymanie, które zostały zdefiniowane w art. 4 wyżej wskazanej ustawy.

Wobec medycznej natury okoliczności spornych, które były istotne dla rozpoznania niniejszej sprawy, ich wyjaśnienie, wymagało wiadomości specjalnych i musiało znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego sądowego.

Powołani w sprawie biegli sądowi z zakresu diabetologii okulistyki, reumatologii, ortopedii oraz neurologii rozpoznali u wnioskodawcy schorzenia rodzajowe o stopniu nasilenia opisane w stanie faktycznym sprawy.

Każdy z biegłych stwierdził, iż stopień zaawansowania rozpoznanych schorzeń nie uzasadnia przyjęcia iż wnioskodawca jest niepełnosprawny w stopniu wyższym niż umiarkowany (a w zakresie reumatologicznym, diabetologicznym okulistycznym cechują go brak jakiegokolwiek niepełnosprawności bądź jedynie o stopniu lekkim) oraz że powyższy stopień winien być przyznany na stałe jak również ze zwiększonym zakresem symboli (ponad O5-R).

W ocenie biegłych orzeczenie odzwierciedla stan rzeczywisty i jest zgodne z obowiązującymi przepisami i tym są należy uznać za zasadne orzeczenie (...) z dnia 19 stycznia 2015 r.

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego na podstawie dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach (...) i aktach przedmiotowej sprawy, które zostały sporządzone przez podmioty profesjonalne i uprawnione oraz których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Odnosząc się do opinii biegłych sądowych Sąd uznał za wiarygodną opinię sporządzoną w toku niniejszego postępowania przez biegłych sądowych. W ocenie Sądu, wydane w sprawie opinie biegłych sądowych są rzetelne, racjonalne, wewnętrznie spójne, logiczne, oparte na dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy i Sąd w pełni podzielił dokonane w nich ustalenia, w szczególności że wnioskodawca jest niepełnosprawny w stopniu umiarkowanym na czas określony z symbolem 05-R, zatem orzeczenie organu rentowego było zasadne.

Zdaniem Sądu, brak jest podstaw do zanegowania takiego stanowiska biegłych. Tym bardziej, że wydana opinia przez biegłych sądowych zawiera pełne i jasne uzasadnienie, uwzględniające rozpoznane u wnioskodawcy schorzenia i stopień ich nasilenia po przeprowadzonym leczeniu. Biegli sądowi obowiązani są zaś orzekać zgodnie z wiedzą medyczną, posiadanymi kwalifikacjami i obowiązującymi przepisami. Zatem ich pole orzekania nie jest ograniczone żadnymi dodatkowymi kryteriami, poza obowiązującymi przepisami. Dlatego zdaniem Sądu, sporządzonej przez biegłych opinii, nie można odmówić rzetelności i fachowości co do medycznej oceny stanu zdrowia wnioskodawcy, w odniesieniu do obowiązujących przepisów. Tym bardziej, że są to specjaliści z dużym doświadczeniem medycznym i stażem orzeczniczym.

Wydający w sprawie opinię biegły sądowy jest lekarzem niezależnym od stron i nie ma żadnego powodu, aby orzekać na korzyść którejkolwiek ze stron. Zgodnie z art. 282 § 2 k.p.c. w związku z art. 283 § 2 k.p.c. biegły sądowy wydający opinię w niniejszej sprawie złożył przed objęciem funkcji przysięgę, którą jest związany. Sąd nie znalazł podstaw do zanegowania bezstronności biegłego, jak i jego rzetelności przy wydaniu opinii. Opinia biegłego sądowego podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. – na podstawie właściwych dla jej przymiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków.

Warto tutaj przytoczyć pogląd Sądu Najwyższego ujęty w wyroku z dnia 19 grudnia 1990 r. (I PR 148/90, OSP 1991/11/300) stwierdził, iż „Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać oczywiście pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać poglądów biegłego, czy w ich miejsce wprowadzać własnych stwierdzeń”.

Należy zauważyć, iż w toku postępowania żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń do opinii biegłych sądowych a zatem opinie nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Zgodnie z art. 286 k.p.c. Sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. Samo niezadowolenie stron z opinii biegłych nie uzasadnia jednak zażądania dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych, tym bardziej, gdy strony nie zgłosiły do nich żadnych zastrzeżeń.

Sąd, w ramach zastrzeżonej dla niego swobody, decyduje, czy ma możliwość oceny dowodu w sposób pełny i wszechstronny, czy jest w stanie prześledzić jego wyniki oraz - mimo braku wiadomości specjalnych - ocenić rozumowanie, które doprowadziło biegłego do wydania opinii. Sąd czyni to zapoznając się z całością opinii, tj. z przedstawionym w niej materiałem dowodowym, wynikami badań przedmiotowych i podmiotowych. Wszystko to, a nie tylko końcowy wniosek opinii, stanowi przesłanki dla uzyskania przez sąd podstaw umożliwiających wyjaśnienie sprawy. Z tego też względu zastosowanie art. 286 k.p.c. pozostawione jest uznaniu sądu, co jednak w niniejszej sprawie – zważywszy na powyższe okoliczności – nie dało podstaw do jego zastosowania.

Warto zarazem zwrócić uwagę na to, że opinie nie stanowiły jedynej fachowej wypowiedzi na temat stanu zdrowia wnioskodawcy. Jeszcze na etapie postępowania administracyjnego wnioskodawca został poddany badaniom przeprowadzonym przez zespoły lekarskie, które także wykluczyły potrzebę zaliczenia go do umiarkowanego

stopnia niepełnosprawności na stałe ze zwiększonym zakresem symboli niepełnosprawności czy z ogólnego stanu zdrowia. Tej zbieżności ocen poszczególnych zespołów lekarskich, wydających swoje opinie niezależnie od siebie, nie można w żaden sposób deprecjonować, lecz trzeba potraktować ją jako dodatkową okoliczność przemawiającą za rzetelnością i prawidłowością opinii sporządzonych przez biegłych. Również dokumentacja medyczna przedłożona przez wnioskodawcę nie dawała podstaw do zmiany zajętego w tym zakresie stanowiska. Nie wskazywała ona bowiem (poza ogólnymi sugestiami odnośnie kontynuacji leczenia), aby występowały u niego ograniczenia uzasadniające zaliczenie jej do wyższego, niż umiarkowany stopnia niepełnosprawności.

Podkreślenia wymaga to, iż subiektywne odczucia wnioskodawcy co do stanu jego zdrowia nie znajdują odzwierciedlenia w dowodach z opinii biegłych sądowych i nie mogą stanowić podstaw do zmiany decyzji Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. albowiem Sąd orzeka na podstawie całościowego materiału dowodowego a w szczególności dokumentacji medycznej.

Z powyższych względów Sąd nie widział potrzeby uzupełniania opinii biegłej, a tym bardziej – zlecenia sporządzenia opinii kolejnemu biegłemu. Stanowisko to jest zgodne z utrwaloną w orzecznictwie Sądu Najwyższego linią orzeczniczą. I tak w wyroku z dnia 15 lutego 1974 r. (sygn. II CR 817/73, nie publ.) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że dowód z opinii biegłego jak i instytutu ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mogą więc mieć zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów a w szczególności art. 217 § 1 kpc. W konsekwencji nie można przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych czy też z opinii instytutu w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony. W świetle art. 286 kpc Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności.

Analogiczny pogląd Sąd Najwyższy wyraził w wyroku z dnia 18 lutego 1974 r. (sygn. II CR 5/74, Biul. Inf. SN 1974/4 poz. 64), wskazując na to, że okoliczność, że opinia biegłych nie ma treści, odpowiadającej stronie, zwłaszcza gdy wypowiadało się kilka kompetentnych pod względem fachowym zespołów biegłych, nie może uzasadniać przeprowadzenia dowodu z opinii dalszych biegłych. Za nieuzasadnione należy uznać stanowisko, według którego nie wolno zaniechać przeprowadzenia dowodu z opinii dalszych biegłych, jeżeli dotychczas opracowane opinie biegłych nie dają podstaw do rozstrzygnięcia sprawy w sensie wskazywanym przez stronę. Odmienne stanowisko oznaczałoby bowiem przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich możliwych biegłych, by się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłiby takiego zdania, jak strona (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, nie publ.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAP 2000/22/807; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1999 r., II UKN 158/99, OSNAP 2001/2/51; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2001 r., IV CKN 478/00, nie publ.).

W wyroku z dnia 21 listopada 1974 r. (sygn. II CR 638/74, OSPiKA 1975/5/108) Sąd Najwyższy podkreślił, że jeżeli opinia biegłego jest tak kategoryczna i tak przekonywająca, że sąd określoną okoliczność uznaje za wyjaśnioną, to nie ma obowiązku dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych.

Mając powyższe na uwadze, iż stan zdrowia wnioskodawcy i dolegliwości jakich doznaje nie naruszają sprawności organizmu w stopniu uzasadniającym orzeczenie wyższego niż umiarkowany stopień niepełnosprawności, orzeczenia ustalonego stopnia niepełnosprawności na stałe ze zwiększonym zakresem symboli niepełnosprawności **-Sąd na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.**